

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Mária-főház) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryni ter ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitlitéri czikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Parlamentünk.

Kolozsvár, decz. 22.

Angliának parlamentje azon igyekszik, hogy bizományosának, nemzetének hatalmát gyarapítsa, hogy a hatalmas Britt-állam megvesse lábát a romlásnak indult török birodalomban, továbbá, hogy gyarmatügyi politikájával a nemzet vagyonosodását és ezzel hatalmát a continensen kiterjessze.

A német parlament a militarismus zsarnoki hatalma alatt nyög és állandó küzdelmet folytat a hódító katonai politika ellen annak mérséklése végett.

Más államok belügyeik felett tanácskoznak, kormányzati elvek, kereskedelmi törekvések, ipari czélok részére osztják ugyan a nemzetet és szenvedélyes s heves vitákat provokálnak. Minden párt azt igyekszik kimutatni, hogy az az irány, melyben ő akarja vezetni a nemzetet a legdövidebb, a hazára nézve. De a pártok, egyének egybeolvadnak egy gondolatban, egy érzelemben, a haza iránti lángoló szeretetben. Ki a közös szeretetnek tárgyát a hazát támadja meg, az szembe találja magát az egész nemzettel, fejére vonja az összes pártok, az egész nemzet haragját és a hazaszeretet fenségese érzelmé által egygyé olvadt nemzet hatalmas az ő haragjában erős az ő határozatainak véghezvitelében, súlyos a büntetés kimérésében.

A jelenlegi parlament a súlyos legborzasztóbb képét mutatja. Oly dolgok történnek ott, melyek páratlanul állanak a parlamentek történetében.

Találtnak egyének kik a kvótának bármily magas felemelését is jogosnak tartják s ebbeli meggyőződésüknek hangot adni is mernek.

Találtnak a nemzet képviselői között olyanok, kik a nemzeti érület arczulusapásával megtagadják az önálló magyar hadsereg létesíthetőségének is jogosultságát.

Találtnak, kik a politikai tisztesség félretekérésevel a megtizedelt ellenzéket merik vádolni vesztegetéssel, korrupcióval, erőszakoskodással, visszaéléssel.

A zsoldárszurotyok közreműködésével a nemzet bizalmának részesei, a nemzet akaratának, véleményének letéteményesei az illusorius szabadság megvédésének, a valódi függetlenség kivívásának lángelkű apostolait lekacagják. Oh hogyne, nem nevelés-e hogy a mai

korban a mostani viszonyok között önálló hadseregről, önálló vámterületről, külön külügyi képviselőről álmodni mernek?

Nem nevelés-e, hogy még léteznek emberek, kik nem adták el a lelkeket a hatalomnak, kik eszmékért, szabad független Magyarorszáért lelkesedni tudnak és mernek, kik kimerik mondani tisztán, nyíltan, egyenesen az igazságot szemébe vágják a hatalomnak a törvényteleniséget a nélkül, hogy hasznok volna belőle, a nélkül, hogy méltóságot, állást, rangot kapnának érte?

Szegény eltévelyedettek be neveltségesek vagytok.

A mosoly, mely ezeknek arczán megjelen a nemzet romlását jelenti, a kacaj, mely elhangzik, Magyarország halálharangját képviseli, a közöny, mely a honatyák arczán ül, az ország vesztét hirdeti.

És e szomorú állapotok között mégis vannak egyének, kik az ország létért folytatott harcában Titánokká válnak; vannak, kik nemcsak ott lelkesednek a hol haszon szivárog, hanem felemelik tiltakozó szavukat mindannyiszor, mikor a nemzet jogait lábba tiporják, feljajdulnak valahányszor az alkotmányt ostromolják, a kik segítségért kiáltanak a viharban, vesztben, mely elnyeléssel fenyegeti a szét-darabolt vallási és nemzeti viszályok által szétmarcangolt országot.

A 48-iki eszmék megteremtőjének, a nagy Kossuthnak a fia lett volna hivatta, hogy az igazságért, eszmékért küzdő lelkes kis sereg élére álljon.

A név, a traditio atyja elveinek hagyományosaként tüntette fel Kossuth Ferencet, kitől a nemzet oly sokat várt, s kitől oly mély sebet kapott.

A Kossuth párt kibocsátott programja nagyon szép, telve van a 48-iki eszmékkel és ez eszmék megvalósítására irányult törekvésekkel. Lelkesedéssel csinálták meg a programot kijelentvén, hogy az ország szabadságáért és függetlenségéért fognak harcolni és — támogatják a kormányt.

Önkéntlenül eszünkbe jut ama emlékeztetés felkiáltás: "Vitam et sanquinem, sed avenam non", s mi szabad fordításban annyit jelent: utolsó leheletünkig, teljes erőnkkel s tudásunk szerint küzdünk az ország függetlenségéért, a szabad Magyarország

létesítéséért, de az egyiptomi husos fazéknak már markunkban levő fülét elhagyni vonakodunk.

A nemzet, az óriás már inog, lábai elyengültek a rajta levő vasbékák sulya alatt Bánffy és társai megásták már a sirt és körülvették fákkal, virágokkal, sőt méltóan egy dícsőséges nagy nemzethez díszes sir-követ is emeltek, reá vésvén e mondatot: "Magyarország. Élteszerevet." — A betűk már készen vannak, csak az aranyozás hiányzik még. De a kiben van még egy kis nemzeti érzés, kinek kebléből nem élte ki még a lelkesedést a vétkez közöny, az actióba lép, működésbe kell, hogy lépjen, hiszen meg kell akadályozni a törvény korlátain belül azt a kezdet munkájának folytatásában, hiszen le kell oldozzuk az óriásnak bilincseit, a sirtó helyére a magyar dícsőségek Pantheonát kell emelnünk, föléje helyezve a magyar nemzeti Geniust.

És tisztelt képviselő urak, kiknek mosolyt csal az ajkára a függetlenség pusztá elmentése is, kik kacajban törtek ki a szabadság szó hallatára, csak nevéstetek tovább. Valamint egykor a Capitoliumot a libák gágogása mentette meg a vesztől, úgy megfogja menteni az országot az önök gunyaczaja.

Az önök nevéstése lelkesülést szült a függetlenség Titánjainak kebelében, ezek felfogják ébresztetni a nemzetet aláltsága és tetszhalottságából s a nemzet ébredni és itélni fog. Önök visszafognak sülyedni oda, a honnan előmáztak: az ismeretlenség és tudatlanság örök homályába.

Justinianus.

A t. Ház!

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, decz. 21.

A honatyákat annyira megszálla az ünneplési vágy, hogy csak nehezen lehet együtt tartani s a ki még ott is van, nem a fölrati vita, hanem az anyalfia érdekli. Talán éppen ezért történt, hogy a fölrati vitát olyan váratlanul fejezték be. Azt, hogy a kormány javaslatát fogadtak el: szükségtelen mondan. Az ellenzék az óriási többség úgy tesz lehangolva. Nem azért mert többen vannak, hanem azért, mert ez a többség el van határozva vakon, stíketen tüzen, vízen Bánffyt követni és Bánffynak a ki Platóban utazik, hű szolgája lenni.

A meggyőződés, a nézet különbség nem számít. A hazafias kötelesség az, a mit Bánffy parancsol.

Ilyen többséggel szemben nincs miért argumentumok sulyában bizni, nincs miért az igazság fegyverével győzelmet remélni. Az ellenzék el is állt a zárszó jogától. Ok nélkül való fáradság. Így azt is jól tenné, ha felhagyna az opponálással. Intézze Bánffy és Fehérváry Magyarország ügyét s akkor majd észre tér az ország és átfogják látni, hogy nem böcs dolog volt azokra bizni sorsunkat, a kik nem szónokok, hanem generálisok és rendőrkáplárok.

A vita utolsó szónoka Helfi Ignác volt, a ki rövid beszédekert tartott, de ebben erősen támadta a Bánffy kormány rendszert, a mely moral insanityben szenved. Készen emlitette az ellenzéki sürölődásokat is a mi vesztét okozta az oppozíciónak.

A zárbeszédre kerülén a sor Pulszky Ágost védelmezte még egyszer javaslatát és bocsátkozott hamis közjogi fejtegetésekbe.

Erre Eötvös felett záró beszédében. Eötvös meg a Bánffy választási kasszájának provenienciáját fejtegette. Beszédbe beleszótt a koronát is, a mi miatt két ízben magára vonta az elnöki figyelmeztetést. Az a hang pedig, a melylyel a régi konzervatív politikáját jellemezte, felszólalásra birta Asbóth Jánost is.

Marsovszky Endre dr. a népárt feliratát ajánlotta elfogadásra rövid beszédében.

Utána Apponyi Albert grófra, a nemzeti párt vezérére került a sor, a ki azonban nem élt a zárszó jogával, csupán egy rövid kijelentésre szorítkozott, kifejtve, hogy ő és pártja csupán a választási visszaélések ellen akart tiltakozni a felirathoz, a mit megtekettek s ig eláll a zárbeszédetől.

Még csak Bánffy Dezső látta jónak, hogy a választási visszaélésekről mondott szavait rectifikálja.

Szükségét érezte ennek a miniszterelnök ur, mert annyi bizonyos, hogy csufosan elszolta magát akkor, mikor nyíltan beismerie, hogy pénzért vásárolta a többséget.

Ezután elfogadták a többség válasza feliratát.

Még csak holnap tart a ház rövid ülést s ezután megkezdődnek a karácsonyi szünetek.

Az egri mandátum.

Hogy Lukács László minő módon jutott az egri mandátumhoz, kiténik abból a kérvényből, melyet a bíráló bizottság tegnap vett érdemleges tárgyalás alá.

A beadott és tegnap felolvasott kérvényben elő van adva, hogy állami hivata-

lokban alkalmazott tisztviselőkkal szülőikre igyekeztek hatni, mert Egerben nem elvi, hanem tisztán személyi harc volt.

Az óriási presszióknak mértékét nyújtja az a körülmény, hogy id. Balkay József menházi felügyelő, Szabó Ferenc és Arva János szegényházi ápolókat, kik szavazati joggal bírtak, a gondnok tudta nélkül a választás előtti napon kezébe juttatta a kormánypártnak.

Igazoltatik továbbá az az eljárás, melyet Krausz pénzügyigazgató és Kovács pénzügyi titkár az ellenzéki korcsmárosokkal szemben követek, úgy, hogy Horánszky Márton és Bartha József korcsmárosok beadványt, majd távirati panaszt intéztek a pénzügyminiszterhez, de orvoslást nem kaptak.

A pénzügyigazgatóval korteskedést vitt véghez a dohánygyár igazgatója is, a ki a munkás-lányokat elcsapatással fenyegette, ha apjuk nem szavaz Lukács Lászlóra. Ugyanigy korteskedett a főispán és a közigazgatás egyes tisztviselői.

Ezeknek előrebocsátása után a házszabályok 71. §-nak a) b) és c) pontja alapján kérik a mandátum megsemmisítését, melyet 503 szavál szerzett meg Lukács László a Szerdekényi Nándor 500 szavazata ellen.

Komjáthy Béla bizottsági tag itt hivatkozva a házszabályok 38. §-ára, azt a kérdést veti fel, hogy miután itt már többször felmerült az egri főispánnak, Kállay Zoltánnak a neve, és miután a főispán neki első unokatestőre, teljesítheti-e ő továbbra is ebben a bizottságban a bírói tisztet.

Alföldi Dávid dr. nem emel kifogást Komjáthy működése ellen, mert a főispán ellen, bünyefityő feljelentés nem tételét és különben is ő maguk kívánják a főispánnak eskü alatt leendő kihallgatását.

Darvai Fülöp dr. szerint ebben a kérdésben a bizottságnak kell határozni.

Fest elnök félhívásra a bizottság ezután kimondja, hogy Komjáthy Béla ellen nem emel inkompatibilitási kifogást.

Morzányi előadó ezzel folytatja a kérvény felolvasását.

A bizonyítékokra került a sor.

Az első bizonyíték Kelemen János néma, a ki Lukács László az azadi állami siktetnéma intézetben ingyenesen helyeztetett el. Ezt nemcsak több tanunak közjegyzőileg hitelesített vallomása, de a kormányparti Egri Újság külön kiadása is megerősíti, mely dicserőleg emeli ki Lukács László ezen tettét, és közli a miniszternek következő táviratát:

Kelemen János fia ingyen aradi állami intézetben elhelyeztetett.

Lukács László.

Attér a kérvény ezután azokra, a kikről közjegyzőileg hitelesített tanusítványokkal igazolják, hogy meg lettek vesztegetve. Ime a névsor:

Kelemen József kapott 180 frtot.

Erős István " 25 "

Turcsányi József " 50 "

Bundás Lajos " 100 "

Bánffy József " 60 "

Novotha János " 100 "

— Ennél az egyszerű matröz kalapnál nincs jobb kalapod?

— Csak a fehér tollas kalapom van; és azt kímélnem kell.

Az Angela hangja tudára adta a néniének, hogy hasztalanul talál benne hibát — mert a huga azt szándékozott viselni, a mi neki tetszett.

A vonatnak a Waterlooi állomásról való elindulása tíz órára volt kitűzve; és öt perccel tíz óra előtt fényes társaság volt a peronon összegyűltve.

Ötven embernél többen fogadták el a meghívást s a tisztá és a ragyogó nap jó mulatást ígérték. Az elegáns tömeg vidáman nevetett és csevegett egymás között, az állomáson levő idegenek irigységére. Mindnyájan a legkönnyebb ruhájukba voltak öltözve, mert a nap rekenő volt a hőségétől és későbbre majdnem elviselhetetlennek ígérkezett.

— Félek, hogy égháborút kapunk, — mondá egy fiatal ember a házi gazdájának.

Bob a fejével intett.

— Én is attól félek; és úgy látszik, hogy senki sem hozott esernyőt vagy esőköpenyegét. Szerencse, hogy a kabinban elég hely van.

— Most már késő az eső ellen védekezni; azonban talán addig fenntarthatja magát ez az idő.

De jelenleg olyan volt az idő, hogy jobbat kívánni sem lehetett, és a társaság tréfálkozva és nevetve szállt fel a vasuti kocsiakra.

Angela nem egy szakaszban volt a házi gazdájával; Bob csak kezét szorított vele — többre nem volt idő. De Angela nem törődött azzal; ő nem várt egyebet. Ő volt a házigazda, és természetes, hogy a társaság idősebb és tekintélyesebb tagjaival kellett foglalkoznia.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. december 22.

Angela.

ANGOLBÓL FORDITOTTA:

AMICA.

XIV.

(Folytatás.)

(16)

Szeretném tudni, hogy koronként miért olyan rossz kedvű? Talán — és mosolygott.

Az utóbbi napokban Bob azt a szokást vette fel, hogy korán reggel, midőn ő és a bátyja a parkban sétáltak, hozzájuk csatlakozott; kellemes beszélgetések és a veszekedésnek kellemes színelesei voltak, mit csakhamar még kellemesebb kibékülések követtek.

Ezekre a reggeli beszélgetésekre Angela édes nyugtalansággal kezdett számítani. Ezekről a találkozásokról Lady de Lisle és Georgina nem tudtak semmit.

Sir Tamás kérdés nélkül soha sem mondott meg semmit a feleségének és Angela sokkal régebbi idő óta haladt a maga útján, minthogy arról álmodjon, hogy a néniének tetteiről számot adjon.

A reggeli sétákról való kérdézősködés Lady de Lislenek soha sem jutott eszébe; őt elvakította az a tény, hogy Lucas Bob eszétként ritkán tánczolt Angelával egyszer-nél többször, ámbar azon helyeken, a hol találkoztak mindig az ő társaságukhoz csatlakozott, Angelát nem lehetett veszélyesnek tekinteni, gondolta az anya, midőn látta, hogy Lucas ur háromszor tánczolt Georginával és Angelával csak egyszer. Ő nem látta őket a Straffordné estélyén.

A napok multak és a Londoni évad folyama vidáman haladt előre.

Angelának a szépsége majdnem észbontó hatással volt az imádóira és oly kedvesen mosolygott rájuk, a hogy eddig soha sem tévő. Ilyen szép időben, a milyen idők voltak, érdemes volt élni — mondá Angela. — A rózsák visszatértek orczáira, a a teltség a tojásdad arczra, a fényesség szemeibe; az életnek olyan szépsége és teljessége volt és olyan értelme, miről életének huszonnégy évében soha sem álmodott.

— Azt hiszem, hogy szelid és jó kedélyű kezdek lenni, mondá magában, a mint a lépcsőn a szobájába felszaladt, miután Georginának egy durva megjegyzésére szelid-séggel válaszolt.

Szinte sajnálta a cousinját, hogy Bobnak az iránta tanusított figyelmében annyira bizott; és komolyan sajnálta volna, ha nem tudta volna oly bizonyosan, hogy Bobnak csak a pénze volt az, a mi Georgina előtt oly ellenállhatatlan vonzerővel bírt.

— Mennyit változott Lucas egy hónap óta!

Egy társaságban e szavakat hallotta Angela egy férfitol a másinak mondani

— Igén; mondá a másik — kedvetlen fáradt férfi helyett, a milyen volt, olyan mint egy vakációt élvező iskolás fiu.

— Azonban koronként szomorúnak látszik. Lovatt azt mondja, hogy néha teljes-séggel nem érti.

— Lovattot könnyű gondolkozóba ejteni — és az ifjak nevetve váltak el.

Angela a szegletben maradt, mosolygott és boldog volt. Ő tudta, hogy mi okozta azt a változást és szomorúságának az értelmét is tudta.

Nem bánt e vele néha rosszul, valami csekély ügy alatt elküldve őt az oldala mellől, vagy minden figyelmét valamelyik ud-

varlójára pazarolva? Nem csoda, ha néha rossz kedvű; és mosolygott, tikkát magában édelgetve.

Egy pillanat mulva komoly lett; mert egy másik gondolat villant meg az agyában Vajjon helyesek e a feltételei?

Nem voltak e idők, midőn kimagyarázhatatlan késlekedést tanusított a hozzá való csatlakozáshoz midőn a legvidámabb és éde-sebb mosolygása csak eltávolította az oldala mellől, hogy egy barátjával beszéljen, sőt az is megtörtént, hogy kiment a szobából?

De a következő pillanatban elűzte ezeket a kellemetlen gondolatokat.

Ő bizonyos volt benne, hogy Bob szeretete őtet; ő sokkal több szeretmet látott, mint, hogy a szenvedély jeleit ne legyen képes felismerni.

Azt mondta magában, hogy Bob kerülheti őt, elfuthat mellőle; azért ő még is tudja, hogy szeretve van.

És szépségének öntudato büszkeségével felemelte a fejét, teljes megnyugvással és boldogan mosolygott.

XVI.

Lucas ur vízi málatságot szándékozott adni.

Mindazon szívességgért a miben részesült; némi viszonzást kívánt csinálni, és Lord Lovatt ezt a mulatságot ajánlotta. Lord Lovatt kevesebbet látta a barátját mióta az külön lakást vett ki magának; és Bobnak a De Lislekkal való barátsága szintén akadályt gördített közzéjük, mert Lord Lovatt nem ment a házukhoz, hogy ott Angelával találkozzék.

Lucas ur mindent megtett, hogy a folyón való mulatság sikerét biztosítsa.

Lesz gőzhajó, villás reggeli, ebéd, és külön vonat, mely a vendégeket rendeltetésük helyére viszi és a városba vissza hozza

és Lady de Lisle nagy öröme ő volt felkérve, hogy a házi asszony szerepét magára vállalja.

E tette által nem azt kívánta e Lucas ur kijelenteni, hogy egykor őt remélte anyósának megnyerni? Seelyem ruhába még bosszantóbban zörgött, bajusza még hatalmasabban látszott berzenkedni. A Georgina új ruhájának a tetemes ára felett, mit ez alkalomra készítettett, nem volt kellemetlen eszmecsera.

Harmadik Juliusnak, a piknik napjának a reggeli, ragyogó éjél és még ragyogóbb nappal viradt fel. — Az ágyukból felkelve, mind a ketten, Georgina és Angela aggályosan néztek az égre, és mind a ketten azzal a megnyugvással kezdtek ültözködni, hogy olyan szép napjuk lesz, a milyennek kívánják, hogy az legyen.

A legkönnyebb nyári ruhájukba öltözve szaladtak le reggelizni. Georgina és az anyja megkísértették Angelát otthon hagyni. Erre vonatkozólag példalóztak is, de Lucas Bob oly meőzhetetlenül foglalta bele őtet a meghívásába és Angela oly határozottan fogadta azt el, hogy példalózásuk kárba vesztett — ha ugyan észreverték. De különben is, tervükre vonatkozólag Georgina és az anyja nem tartották őtet veszélyesnek. Az Angela otthon maradását csak azért kívánták, mert bosszantotta őket az az általános és megkülönböztetett figyelem, melyben Angela mindig és mindenütt részesült.

Angela jól nézett ki a mint azou reggel a reggelizésnél ült.

— A ruhád tönkre lesz téve, az a vékony szövet nem állja ki a folyó nedvességét, — jegyzé meg Lady de Lisle hidegen.

— A leány mosolygó arca bosszantotta őt.

— Miután mosó szövet — nem árt neki — válaszolá Angela fehér ruhájáról a Georgina halvány heliotrop színű drága kosztümjére nézve.

